

бути гідним прикладом відповіді усім сучасним нападникам на великого Кобзаря.

Часопис доносить до нас думки про незнищенність, величезний життєствердний заряд української ідеї, про прагнення українського народу в усі часи мати й розбудовувати свою державу.

Багато уваги на сторінках журналу надано особистостям, відомим зарубіжним політикам, письменникам: "Фенікс Іспанії (Лопе де Вега)" О. Грицяя, "Джозеф Конрад" А.Моруа, "Макіавеллі в інших і в нас" М. Островерхи, "Оскар Уайльд про завдання мистецтва" О.Кея, "Ф.К. Шальда" Є.Маланюка, "Бернард Шоу" А. Моруа, "Вальтер Скот" Л. Луціва та ін. Зарубіжні публіцистичні статті П. Гентісона "Італійська молодь", Ж. Меєра "Молодь Єгипту", А.Сюареза "За і проти Ганді" та інші читалися з інтересом, викликали роздуми.

Важливим є, на нашу думку, представлення матеріалів розділу "Хроніка", в якому відображено полеміку з опонентами, аналітичні нотатки, критичні замітки щодо висвітлення тогочасних подій суспільного і громадського життя, дискусію з періодичними виданнями, подано інформацію про відгук світової преси на публікації "Вістника".

Не обійшли увагою автори покажчика рекламні матеріали, які пропагували як сам часопис, так і твори відомих авторів, нові книги та періодичні видання. Аналіз відображених редакційних матеріалів наводить на думку про те, що досвід видання популярного журналу, яким був "Вістник", може бути практично використаний сучасними видавцями.

Розкриттю змісту часопису сприяють допоміжні покажчики: іменний, псевдонімів і криптонімів, назв поетичних творів. Як додаток наведено перелік книжок "Книгозбірні Вістника".

Зауважимо, що бібліографічний покажчик є результатом співпраці фахівців Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського та Бібліотеки Конгресу США. Видано його за фінансового сприяння фонду ім. Ксені Кальмук при НТШ Америки, яке надало грант на конкурсній основі.

Дослідницька праця Тетяни Добко та Богдана Ясінського заслуговує високої оцінки. Бібліографічний покажчик змісту "Вістника", поява якого видається об'єктивно необхідною і своєчасною, вводить до наукового обігу величезний масив інформації, що сприятиме науковому вивченню творчої спадщини Дмитра Донцова, дасть змогу багатьом читачам ефективніше скористатися поданими у часописі матеріалами, які й нині не втратили актуальності й наукового значення. Це надзвичайно важлива книжка, яка буде правити за компас для кожного, хто захоче глибше пізнати українську історію й культуру, комплексно дослідити непростий період національної історії. Видання безперечно поживить інтерес науковців і студентської молоді до вивчення та осмислення духовних надбань українського народу і насамперед його ідейних натхненників і провідників, представників науки, письменників, поетів і журналістів, творчий доробок, які реперезентовано на сторінках "Вістника".

Віталій Чижко

## ДОСВІД ЕКОНОМІЇ СЛІВ

*Брюгген В. Блокноти. – Тернопіль: Джура, 2001. – 116 с.*

Вийшли друком "Блокноти" Володимира Брюггена.

Взагалі-то, є афоризми й афоризми. Одні як докучливі серпневі мухи чіпляються до вашої свідомості, заважають думати, відволікають від головного...

Короткі записи В.Брюггена нализуються на вашу свідомість як намистини, вони

складають ніби спресовану бесіду, з якої випущені всі порожні слова й залишені самі лише осіяння.

Максими критика і літератора мають на собі виразний відбиток професійних інтересів. У цьому сенсі "Блокноти" – вагоме доповнення самосвідомості сучасного літературного процесу. Голос

*Слово і Час. 2003. №4*



В.Брюггена в більшості випадків звучить як дорадчий, критик зберігає аристократичну дистанцію від навкололітературних пристрастей і фіксує лише те, що варте пам'яті, що невідкладне моді та недоступне пересічним амбіціям.

В житті й літературі автора менш за все цікавлять тенденції, вигоди, виграші. Це — позиція, котра увиразнюється з кожною новою сторінкою, з кожним віднайденим словом. З огляду на це, книгу можна означити як філософську в первісному, близькому до поняття мудрості значенні цього слова.

Втім, справжня книга афоризмів не є простим "зібранням мудрості", вона означає шлях, яким людина шукала в житті точку опертя. Для сильної людини йдеться не про те, щоб встояти на ногах, а про те, щоб перевернути світ. Особистісний стрижень усіх міркувань Володимира Брюггена викликає незмінну повагу і є

одним із найцінніших надбань автора в сенсі досвіду тривання в житті й літературі. Діапазон цього тривання досить широкий — від Ніцше до Сковороди (і в зворотньому напрямку).

Свідомо не використовую цитат. Спостеріг цю традицію в самого В.Брюггена: у людини надто мало часу, а у світу надто багато інформації, щоб говорити чужими словами. Це — теж позиція. З тієї ж "опери", що й схильність говорити коротко.

Лишилося сказати одне: про літературний контекст появи "Блокнотів". На літературному обрії увиразнилася ще одна постать. Це — постать людини із власним неповторним профілем і власною духовною біографією. Питання про те, чи багато подібних постатей на цьому обрії сьогодні видніється, ми опустимо з патріотичних міркувань.

Харчуватися нектаром — уділ богів. Терпляче й невпинно збирати його на квітучих купинах життя — справа для роботящих бджіл. У нашій літературі не так багато особистостей, здатних поєднувати в собі властивості безіменної трудової бджоли й небожителя-олімпійця. "Блокнот" — підсумок великої щоденної праці над собою, зразок витривалості духу, що має за винагороду істинний банкет інтелекту, волі й почуття. Банкет, на який запрошено друзів.

*Максим Розумний*

*Передплачуйте "Слово і Час" — єдиний академічний літературознавчий журнал про українську та світову літературу.*

*Передплатний індекс — 74423*

**Слово**

*Електронний варіант*

*на web-сторінці за адресою:*

**і**

*[www.word-and-time.iatp.org.ua](http://www.word-and-time.iatp.org.ua)*

**Час**

